

اقتصادی باشیم!

مدیریت پول توجیبی

سپیده چمن آرا

بیشتر ما، هر هفته یا هر ماه، پول ثابتی از پدر یا مادرمان برای خرج‌های مربوط به خودمان می‌گیریم. این «پول توجیبی» ماست. این مبلغ ثابت هفتگی (یا ماهانه) در آمد ما به شمار می‌رود. از طرف دیگر، خرج‌هایی که طی هفته (یا ماه) می‌کنیم، مانند پرداخت کرایه تاکسی و اتوبوس، پول لوازم‌التحریر، پول بستنی و شکلات و... هزینه‌های ما هستند. پول توجیبی هفتگی من ۳۵ هزار تومان است که هر شبانه صبح، وقتی از خواب بیدار می‌شوم، آن را کنار تختم می‌بینم. من می‌خواهم پول توجیبی‌ام را مدیریت کنم:

جدول ۱. هزینه‌های ثابت هفتگی من

ردیف	موضوع	مبلغ (به تومان)	شرح محاسبه
۱	رفت و آمد به مدرسه یا اتوبوس	۷۵۰۰	۵ روز به مدرسه می‌روم. رفت ۷۵۰ تومان، برگشت ۷۵۰ تومان: $5 \times 750 = 7500$
۲	رفت و آمد به کلاس زبان با تاکسی	۴۰۰۰	۲ روز به کلاس زبان می‌روم. رفت ۱۰۰۰ تومان، برگشت ۱۰۰۰ تومان: $2 \times 1000 = 4000$
۳	خرید صبحانه از بوفه مدرسه	۹۵۰۰	۵ روز صبحانه می‌خورم. یک شیرکاکائو ۱۱۰۰ تومان، یک کیک ۸۰۰ تومان: $5 \times 950 = 4750$
۳	شارژ تلفن همراه	۵۰۰۰	
	جمع کل	۲۶۰۰۰	

هزینه‌های ثابت - هزینه‌های متغیر

بخشی از پول توجیبی هفتگی من، صرف رفت و آمد من با اتوبوس به مدرسه و رفت و آمد من با تاکسی به کلاس زبان و بخشی نیز صرف خرید خوراکی از بوفه مدرسه می‌شود. این «هزینه‌ها» هر روز و هر هفته وجود دارند. این‌ها «هزینه‌های ثابت» من طی یک هفته است. در جدول ۱ این هزینه‌ها و شرح محاسبه آن‌ها و مجموع آن را برای یک هفته می‌بینید.

آیا شما هم می‌توانید هزینه‌های ثابت هفتگی (یا ماهانه) خود را محاسبه کنید و مجموع آن را به دست آورید؟

به جز این‌ها، من گاهی برای خودم و دوستانم بستنی، کیک یا شکلات می‌خرم، یا اگر مداد، خودکار یا پاک‌کنم تمام شود، آن‌ها را خریداری می‌کنم. بعضی روزها هم که

دیرم شده باشد، به جای اتوبوس با تاکسی به مدرسه می‌روم.

این هزینه‌ها که در هفته ثابت نیستند و بنا به ضرورت یا انتخاب من انجام می‌شوند، هزینه‌های «متغیر» نام دارند. در جدول ۲ هزینه‌های متغیر چهار هفته مه‌ماه مرا می‌بینید. همان‌طور که در جدول نیز دیده می‌شود، حتی مجموع هزینه‌های متغیر در یک هفته نیز تغییر می‌کند.

جدول ۲. هزینه‌های متغیر من در چهار هفته مه‌ماه

هفته	هزینه‌ها	مبلغ (به تومان)	شرح محاسبه
۱	۳ بستنی ۱۵۰۰ تومان	۴۵۰۰	$3 \times 1500 = 4500$
۲	۱ خودکار ۲۰۰۰ تومانی ۱ لاک غلط‌گیر ۴۰۰۰ تومانی	۶۰۰۰	$2000 + 4000 = 6000$
۳	دو بار سوار شدن به تاکسی	۲۰۰۰	$2 \times 1000 = 2000$
۴	۳ کیک ۵۰۰ تومانی ۴ بستنی ۱۰۰۰ تومانی	۵۵۰۰	$(3 \times 500) + (4 \times 1000) = 5500$
	میانگین	۴۵۰۰	$4500 = (4500 + 6000 + 2000 + 5500) \div 4$

من، با میانگین گرفتن از هزینه‌های متغیر چهار هفته مه‌ماه، برآوردی از هزینه‌های متغیر هفتگی خود به دست می‌آورم و به کمک آن می‌توانم هزینه‌های ماه‌های بعد را نیز تا حدودی پیش‌بینی کنم. اگر شما هم دوست دارید، جدول هزینه‌های متغیر خود را در ماه آبان تهیه کنید و از جمع هزینه‌های خود در ۳۰ روز ماه آبان، میانگین بگیرید. یعنی جمع کل هزینه‌ها را بر عدد ۳۰ تقسیم کنید. به این ترتیب شما هم برآوردی از هزینه‌های خود در یک روز خواهید داشت.

صرفه‌جویی - پس‌انداز

مدتی است می‌خواهم برای خودم یک گردنبند بخرم که قیمت آن ۳۵ هزار تومان است. خُب واضح است که با این پول توجیبی که من می‌گیرم، و هزینه‌هایی که دارم، نمی‌توانم آن را بخرم. ولی راه‌های زیر برای صرفه‌جویی و پس‌انداز پول برای خرید این گردنبند به ذهنم رسید:

- استفاده از کارت‌بلیت به جای پرداخت نقدی کرایه اتوبوس:

- خرید اینترنتی شارژ تلفن همراه به جای خرید نقدی:

صرفه‌جویی در هزینه‌ها:

تومان $750 - 593 = 157$

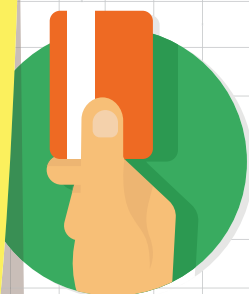
صرفه‌جویی در یک روز (سنت - برکت):

تومان $157 \times 2 = 314$

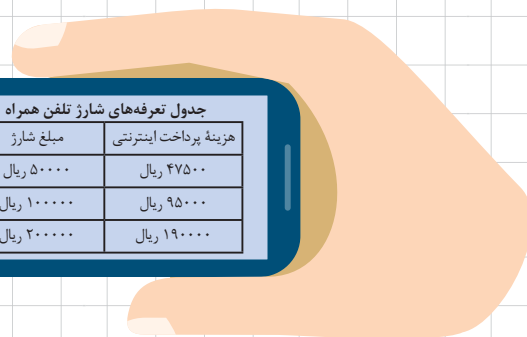
صرفه‌جویی در یک ماه:

$(314 \times 5) \times 2 = 314 \times 10 = 3140$

صرفه‌جویی در یک ماه

مبلغ شارژ	هزینه پرداخت اینترنتی
ریال ۵۰۰۰۰	ریال ۴۷۵۰۰
ریال ۱۰۰۰۰۰	ریال ۹۵۰۰۰
ریال ۲۰۰۰۰۰	ریال ۱۹۰۰۰۰

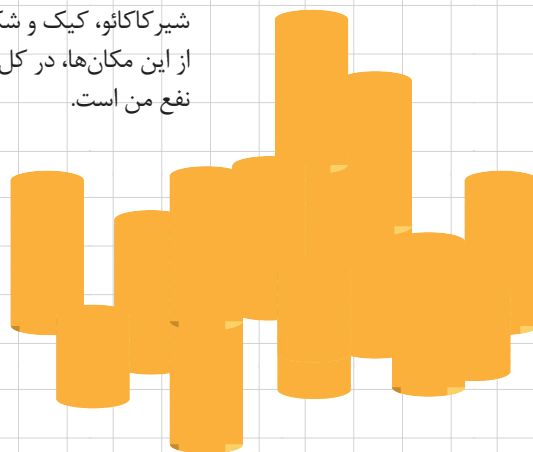

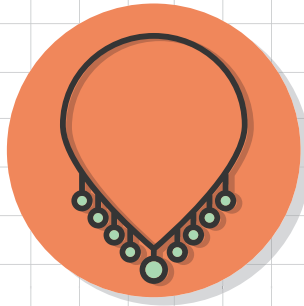
در هر ۵ هزار تومان خرید شارژ، ۲۵۰ تومان به نفع من خواهد بود. من در هر هفته ۵ هزار تومان شارژ می‌خریدم. بنابراین با خرید اینترنتی شارژ در یک ماه، ۱۰۰۰ تومان صرفه‌جویی خواهم کرد. تا اینجا در ماه حدود ۷ هزار تومان صرفه‌جویی می‌شود و باید ۵ ماه صبر کنم تا پول این گردنبند جور شود!

- خرید از مراکز عمده‌فروشی یا میدان‌های میوه و تره‌بار شهرداری:

در این مراکز، بین ۵ تا ۱۰ درصد اجناس ارزان‌تر از قیمت برچسب روی کالا فروخته می‌شوند. بنابراین خرید آب‌میوه، شیرکاکائو، کیک و شکلات و سایر تنقلات از این مکان‌ها، در کل حدود ۱۰ درصد به نفع من است.

به نظر شما چگونه می توانم بفهمم با این کار، چه مبلغی در ماه صرفه جویی خواهیم کرد؟

من ۹۵۰۰ تومان پول دارم در هر ماه = هزینه های ثابت + سانس هزینه های متغیر

$$\dots + (9500 \times 4) =$$

$$\dots =$$

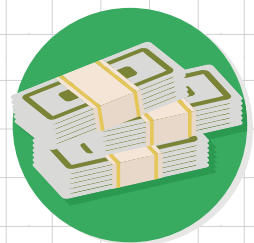
مصرف جوی در هزینه های در ماه = $\dots \times \frac{1}{10} =$

$$\dots =$$

روز	تاریخ	موجودی (تومان)
شنبه	۹۵/۸/۱	
یکشنبه	۹۵/۸/۲	
دوشنبه	۹۵/۸/۳	
سه شنبه	۹۵/۸/۴	
چهارشنبه	۹۵/۸/۵	
پنجشنبه	۹۵/۸/۶	
جمعه	۹۵/۸/۷	
شنبه	۹۵/۸/۸	
یکشنبه	۹۵/۸/۹	
دوشنبه	۹۵/۸/۱۰	
سه شنبه	۹۵/۸/۱۱	
چهارشنبه	۹۵/۸/۱۲	
پنجشنبه	۹۵/۸/۱۳	
جمعه	۹۵/۸/۱۴	
شنبه	۹۵/۸/۱۵	
یکشنبه	۹۵/۸/۱۶	
دوشنبه	۹۵/۸/۱۷	
سه شنبه	۹۵/۸/۱۸	
چهارشنبه	۹۵/۸/۱۹	
پنجشنبه	۹۵/۸/۲۰	
جمعه	۹۵/۸/۲۱	
شنبه	۹۵/۸/۲۲	
یکشنبه	۹۵/۸/۲۳	
دوشنبه	۹۵/۸/۲۴	
سه شنبه	۹۵/۸/۲۵	
چهارشنبه	۹۵/۸/۲۶	
پنجشنبه	۹۵/۸/۲۷	
جمعه	۹۵/۸/۲۸	
شنبه	۹۵/۸/۲۹	
یکشنبه	۹۵/۸/۳۰	

۴ * ۹۵۰۰ از کجا آمد؟
 جاهای خالی را با استفاده از اطلاعاتی که از هزینه های من دارید چگونه تکمیل می کنید؟

• شما چه راه های دیگری به من پیشنهاد می کنید تا بتوانم در هزینه هایم صرفه جویی کنم و زودتر پول آن گردن بند را جمع کنم تا گردن بند گران تر نشده است!

نمودار بکشیم

در جدولی مشابه جدول مقابل، در ابتدای هر روز از ماه آبان، موجودی خودتان از پول توجیبی هایتان را بنویسید.
 شما نمودار «موجودی هر روز» خود را با دقت برای یک ماه رسم کنید.
 نمودار آن ممکن است شبیه نمودار زیر شود.
 چه نظمی در آن می بینید؟ قله های نمودار مربوط به چه روزهایی است؟
 در اثر چه اتفاقی، قله های نمودار هر بار بالاتر می رود؟ یا هر بار پایین تر می رود؟

